

שבועת הסיוט

יו"ס לקראת סיום חצי הש"ס - חשוון תשפ"ד
 "שבועת הסיוט" פר' וירא | גליון ב'

דבר המפעל

השוק, המה אדם בבוקר זה, הרוכלים הציעו את מרכולתם ובעלי בתים נעו בין הדוכנים עם סליהם, זה בא בכדו זה בא בחביתו, הנגרים, הסנדלרים, הצורפים, והזגגים, עשו את מלאכתם נאמנה, להמציא טרף ואוכל לפי הטף.

ההמולה הרבתית שבהם ניחנה שוקי העולם, לא פסחה על שוקא דידן וביתר שאת ובעוצמה מירבית, כל סוחר ומרכולתו כל נווד וסמרטוטיו, מנסים לשכנע את ההמון, "כסחורת' לא תמצאו בכל השוק" שאגו בגרונות ניחרים.

לא, ההמולה הזאת היתה בגדר חריגה, הדציבלים טיפסו למעלה ראש, אנשים אצו רצו בדרמטיות עבר אל אחת מצדי השוק, משל וגביר העירה החליט ביום בהיר להפקיר את נכסיו.

אלמנה בת טובים, גם עמדה לה בין הרוכלים בהצטנעות, ומרכלותיה עמה, דוכן של תפוחים עסיסים אדומות וירקרות, תפילה רוחשת בלבה "למען לא ניגע לריק" אנא השם אלוקי אמצני נא גם הפעם למען אוכל להביא טרף לביתי ומזון לבני הרכים.

בעיניים מרושעות רושפות אש עברו שם כמה מפרחחי העיירה אלו שהענן פולטם, אלו שאין כל בריה יכולה לרדת לסוף דעתן ולהבין עומק רשעותן, ובאחת מהפכים את דוכנה על כל פירותיה העסיסים, פרצי צחוק פראיים מתגלגלים על לשונם והם כבר בדרכם לפרובוקציה הבאה בתור.

התפוחים התגלגלו להם במורד הדרך והפכו באחת לצרורות ברגלי אדם וברגלי בהמה, נוכל רק לשער את ההמולה הרבתית שנוצרה שם, ממתית יש בנמצא תפוחים ללא תשלום כאילו והיו קון מן השמים בפתחי הבתים, החטיפות דמו כאילו ומטיילי זהב הופקרו מבעליהן מצפות לאי מי שיבואו לקחתן.

האלמנה עומדת שם מצונפת בעצמה, משתנקת מבכי, מה חטא חטאתי וסחורתי נעשקת ממני בברוטאליות מרושעת כזאת, האם הזקתי לאי מי בעמדי בצניעות מן הצד, מְנִסָּה בכל כוחי להמציא כמה פרוטות לעוללים ויונקים שואלת לעצמה בעגמה ובעיניים דומעות ובוכיות.

טוב שיש אנשים נבונים אומרת הקלישאה, ואחד הנמנה על עדה זו, נקלע לשוק בבוקר זה, הוא עומד מן הצד ורואה את ההמולה מחשב את צעדיו ומשקלל את שיקוליו, באחת הוא פונה לאלמנה הבוכיה, ובדברי תבונה הטעים את דבריו:

יומא "טבא" לרבנן

שוב חוגגים בקהילה... סיום ועוד סיום... סיום הלכה... סיום לקוטי מוהר"ן... עכשיו עוד סיום בסדרה... והפעם לשם שינוי... סיום חצי ש"ס... מדי תקופה מתכנסים לחגוג, כל פעם בצורה אחרת, סעודות מצוה, תזמורת, דרשות, ריקודים... לשמחה מה זו עושה? למה נועדו כל האירועים הללו? מי כאן בעל השמחה? מה פשר השמחה? האם יש משמעות לכל הפרטים הסובבים את השמחה? והאם בכלל שייך שכל האירוע הזה קשור בצורה כלשהי לכל אחד ואחד מאיתנו?

רבינו הקדוש מתייחס לכל השאלות האלו במאמר קצר בספה"ק לקוטי מוהר"ן תניינא סי' ל"ד, וכך כותב שם: "כי אצל סתם בני אדם אין השמחה של כל הטובות ביחד, כי יש חילוקים רבים בענין השמחה. למשל כשבאין על חתונה, יש מי ששמח מן האכילה שאוכל, דגים ובשר וכיוצא, ויש אחד, ששמח מן הכלי זמר, ויש ששמח מדברים אחרים כיוצא בהם, ויש ששמח מן החתונה עצמה, כגון המחוגנים, שאינן משגיחים על אכילה ושתייה, רק שמחים מן החתונה עצמה, וכיוצא שאר חילוקים. אבל אין אדם שיהיה שמח מכל השמחות ביחד. ואפילו מי ששמח מכל הדברים הנ"ל, אף על פי כן אין השמחה מכל הדברים ביחד, רק מכל אחד בפני עצמו בזה אחר זה. גם יש אחד, שאין לו שום שמחה כלל, לא מן האכילה ושתייה ולא משאר דברים, ואדרבא, יש לו קנאה וצער, שמקנא על השדוך, על שזה נשתדך בזה..."

רבינו הק' בא לבאר את שלימות מידת השמחה, הוא פותח ומדגים שמחת חתונה שגרתית בתיאורם של משתתפי השמחה תוך שמנתח בדוגמאות חיות את גישותיהם הנפרדות והמעניינות וסוגי השמחה של מגוון האנשים, בהמשך מבאר רבינו הק' כי כל אלו בהיותם חלקי שמחה נפרדים אינם מבטאים לנכון את מהות מידת השמחה, ולפעמים אף מייצגים את ההיפך הגמור של מטרתה. בסיכום דבריו הקדושים מגלה לנו את הדרך להגיעה לשמחה מושלמת "וכשמסתכל למעלה על כל הטובה, דהינו על השורש, שמשם נמשכין כל הטובות. ושם בהשורש הכל אחד, ואזי שמחתו מכל הטובות ביחד, ואזי השמחה גדולה מאד, ומאירה באור גדול מאד. כי על ידי הכלליות שנכלל שמחה בחברתה, נגדל ביותר אור השמחות. וכן כל מה שנכלל יותר רבוי השמחות זה בזה, נגדל ונתוסף אור השמחה ביותר ויותר, כי נגדל ונתוסף האור מאד, על ידי התנוצצות שמתנוצץ משמחה לחברתה. וכל מה שיש יותר שמחות שנכללין ביחד, נתוסף ביותר ויותר אור ההתנוצצות. ועל כן כשנכלל השמחה של כל הטובות ביחד, אזי אור השמחה גדול מאד על ידי רבוי ההתנוצצות מזה לזה ומזה לזה" כלומר, שיש צורך בהבנה עמוקה ושרשית ביסוד מידת השמחה, להסתכל עליה במבט רחב וכולל כדי להשיג את שלימות השמחה ולהפיק את התועלת שניתן לקבל ממנה.

אכן אף אנו בבואנו לשמוח בשמחת התורה, מחובותינו ללמוד ולהכיר נכונה

המשך בעמוד הבא

יומא "טבא" לרבנן

המשך מעמוד קודם

את מהות השמחה ומטרתה, בכך נצמד על הדרך שרבינו סלל לנו בתורה זו, ולמען המחשת הדברים לענייננו נצא לאולם השמחה בכדי להציג את האירוע כפי שהוא נראה מזוויות העין השונות של חוגגיו. וכפי שאמרנו, שוב נקראנו ושוב הוזמננו לחגיגה, אמנם אנשים אחרים אנחנו, קהילה אחת, סגנון אחד, כל אחד מבינינו קשור באיזו שהיא צורה אל השמחה, ובכוונתו להשתתף בה במידה זו או אחרת. אך בכל זאת פרצופינו שונים ודיעותינו שונות, הבה אם כן נערוך כאן מדגם קצר מתוך כמה מבין המשתתפים, נתבונן בנפרד לגבי כל אחד מהם ונווכח במהות הסתכלותו על השמחה ואת צורת השתתפותו בה.

ר' אשר שמחה: מסוג האנשים המשתדלים תמיד להיות במצב רוח מרומם, ומעדיפים תמיד לשהות בחברת אנשים שמחים, וכמובן לא מפספסים כל אירוע משמח. הוא נרגש לשמוע על שמחת הסיום הקרבה ובאה וכמוצא שלל רב שמח על עוד חוויית שמחה המזדמנת, ועוד הרבה טרם תחילת המסיבה ניכרת עליו השראת השמחה כשהוא מתכונן בחדוה ומשוחח בהתרגשות על זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו.

ר' לוי: בעל חוש נגינה מיוחד במינו, נראה שנשמתו חצובה מעולם הנגינה, בעל רגש עצום שכל צליל ניגון חודר אליו עמוק ופורט על מיתרי ליבו, תמיד תראה אותו מפזם לעצמו ניגון איטי או קצבי לפי המצב, כל תפילה כל פרק תהלים מלווה אצלו בניגונים תואמים, זמירות השבת הם לחם חוקו, וכשמדובר בשירה ציבורית... שם הוא כבר נשפך לגמרי... ה"לכה דודי" בליל שבת עם השירות והתשבחות במקהלות עמך ישראל מעלה אותו לפסגות רמות, הוא נמשך כמגנט לכל אירוע חגיגי במיוחד כשזה עם אופי של כלי זמר, וכעת לקראת החגיגה הקרובה לליבו "א שמחה אין שטעטל" בתוך קהילתו עצמו, בוודאי יעמוד ויצפה בדריכות לאותו מאורע חשוב ומרגש.

ר' גרונם: לא נעים, אבל הוא בעל תיאבון לא רגיל, יש לו הבנה רחבה בטיב המאכלים וטעמיהם, במיוחד ערבים לחיכו הסעודות הדשנות הלא שגרתיות הערוכות בטוב טעם עם ברבורים ושליו ודגים, אמנם הוא מבין שאין זה תכלית בעולם להתענג סתם ביום רגיל בתענוגים גשמיים לשם תאוה בלבד, לכן הוא משתדל שאכילותיו יהיו מסעודות מצוה, בהן הוא מרשה לעצמו להתפנק יותר עם תענוגי האכילה. לכן לא פלא שכאשר שוב התגלגלה סעודת מצוה מכובדת לפתחו שמעיו ישישו לקדמה בשמחות וגיל...

ר' יששכר: הוא מיושבי אהל, הוא למד בהתמדה דף אחרי דף עד שזכה לסיים את המסכת, והנה מתכונן הוא בסילודין לקראת השמחה הגדולה, אם תשאל אותו על ההכנות השונות שמסביב השמחה ייתכן שאפילו לא ידע, הוא לא מכיר את תפריט הסעודה, וגם לא את מרכיבי התזמורת, ראשו נתון בעת השמחה בהרגשה העילאית והסיפוק הנפשי העצום מעוד אוצר בלום שמצטרף לאוצרותיו היקרים מפז ומפנינים ומקדם אותו בסולם העולה בית ק-ל בידיעת התורה כתלמיד חכם בישראל.

ומאידך ר' שלומיאל: לא מבין בעצם לשם מה הוא נקלע לכל הבאלאגן, זה אמנם שייך לקהילה שלו, הכל חוגג ורועש מסביב ואי אפשר להתעלם, וגם גורם לו בהכרח להציג כלפי חוץ פנים שמחות, אבל באמת... מה לו ולשמחה הזאת... בתוך תוכו בפנים הוא אינו שמח כלל, אדרבה, כל החגיגה וההמולה מזכירה לו את מה שבעצם אין לו, הוא אכול קנאה מלראות את החברים מסביב קורנים מאושר ביומם הגדול בו שוב זכו לסיים עוד מסכתא ועוד סדר לימוד. והוא נותר אפור

**לא מבין בעצם
לשם מה הוא
נקלע לכל
הבאלאגן, זה
אמנם שייך
לקהילה שלו,
הכל חוגג ורועש
מסביב ואי אפשר
להתעלם, וגם
גורם לו בהכרח
להציג כלפי חוץ
פנים שמחות,
אבל באמת...
מה לו ולשמחה
הזאת... בתוך
תוכו בפנים הוא
אינו שמח כלל**

ומשמעם כרגיל...

יתכן וישנם מרכיבים נוספים וסיבות נוספות לרגשי שמחה המלוות את כלל המשתתפים, אך אנו הסתפקנו בדוגמאות שרבינו הק' הציג, ונסכם את מסקנת דבריו הקדושים, לפיהם כל בעלי שמחה אלו וכיוצא בהם, כולל אותו לומד ומתמיד שכמובן ששמחתו היא כבר שמחה פנימית יותר, ובכל זאת עדיין לא זכו להגיע לדרגת שמחה עם משמעותה האמיתית, כי בכל אופן מדובר רק ב"חלק" משמחה, הרגשת סיפוק זמנית שמתאדה די מהר ופורחת כלעומת שבאה.

שמחה קדושה - מבאר רבינו הק' - היא נקודה פנימית של "טוב" אין סופי, שמחה שמגלמת בקרבה את כל הטובות שבעולם, את סוד הבריאה כולה ואת הבורא יתברך עצמו, טעמו וראו כי טוב ה', שברא את הבריאה כולה כדי להיטיב מטובו, ובחר בנו כעמו הנבחר ונתן לנו את הטוב שבאוצרותיו, אשר אין 'טוב' אלא תורה. אכן עבור ידיעה זו ראוי שנרננה ונשמחה כל ימינו, בכל אמצעי השמחה המצויים, בשירים וריקודים, בכלי זמר, באכילת בשר ושתית יין בסעודת מצוה, ובכל מה שמסוגל להעצים את השמחה, ובלבד שישירת את המטרה האמורה. עם ידיעה כזאת מצטרפים כל חלקי השמחה כולל החלקים הגשמיים שבה, ומתקשרים למקור השמחה, והם הופכים למעוז של 'טוב' שממשיך ליצר עוד ועוד טוב בעולם.

כשניגשים אל השמחה בצורה כזאת הופכים כל ה'נפרדים' לגוש אחד מוצק של שמחה. שמחה משותפת הפורצת מלב כולם: אשרינו! מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו! כולנו מרגישים כאחד את קרבת האלוקים שהיא עצם הטוב. וכלשון מורינו רבי נתן ב"לקוטי תפילות" בתפילה שחיבר על מאמר זה: **"כמה יש לי לשמוח על כל הטובה אשר עשית עם עבדך, אשר זכיתני להיות בכלל ישראל עם קדשך אשר בחרת בנו מכל העמים, ורוממתנו מכל הלשונות, וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך, ושמן הגדול והקדוש עלינו קראת, והרבית לנו תורה ומצוות, לחיותנו כיום הזה לזכותנו לנצח כי מרובי התורה והמצוות זוכה כל אחד מישראל, אפילו הקל שבקלים, לחטוף בכל יום כמה וכמה נקודות טובות ממכה וכמה מצוות קדושות כמה וכמה מעלות טובות למקום עלינו, אלו לא נתת לנו אלא נקודה אחת**

מי כאן בעל השמחה? סיום סדר מועד

לחברו כלל. כי שמחת יהדותנו, מה שזכינו להיות מזרע ישראל ולהאמין בו יתברך, הוא לכל חד כפום מה דמשער בליביה. ואי אפשר לספר לחברו כלל...] כי חפצו ורצונו היה מאד שנהיה שמחים בכל השנה כולה..."

וכן ב"עלים לתרופה" במכתב שרבי נתן כותב לבנו סמוך אחר חג שמחת תורה: "אמרותיך הנעימים הגיעו אלי פעמיים, אחד ביום שמחת תורה, בעת שהיינו שמחים בשמחה שאין לה קץ שמחת ישראל, אשר זכינו להיות עם סגולתו ונתן לנו כלי חמדתו, וקרבתו לעבודתו וכו'..." ושם בסוף המכתב: **"ותעיין בתחלת מכתבי זה אשר העירותיך על ענין שמחת תורה ובכוונה הרבית דברי שם כדי לזכור תמיד שמחת ישראל כי יש לנו לשמוח בשמחה הזאת תמיד. בשמחה שאין לה קץ אשר זכינו להיות מזרע ישראל ולקבל תורתו ומצוותיו הקדושים וכו' וכו'. אשרינו מה טוב חלקנו וכו'"**

אכן כאשר נגיע כך אל שמחת התורה, ניסחף כולנו אל השמחה בעוז ותעצומות, זה יבעיר בקרבנו מחדש את התקוה והחשק לחטוף עוד מהטוב המבורך הזה, עוד ועוד סדרי לימוד קדושים, עוד דפי גמרא, עוד מסכת, עוד סדרים בהלכה, סדרים בתנ"ך במדרשים ובזוהר הקדוש, בספרי רבינו הקדוש, בתהלים ובהתבודדות, וכך גם לחטוף עוד ועוד 'טוב' בזה העולם החולף, עוד נקודות טובות של מצוות ומעשים טובים, כפי שלימד אותנו רבינו הקדוש, למען ייטב לנו בשמחת עולם לעד ולנצח נצחים. ■

דבר המפעל

המשך מעמוד ראשון

מונעי קולך מבכי ועיניך מדמעה, אמת הלב דואב על העושיק לאור יום אבל עת לבכות ועת לחטוף, הצטרפי באחת עם החוטפים והצילי את מה שיש להציל, זמן רב יהיה לך אח"כ לבכות על מר גורלך עכשיו הזדמנות עדין בידיך להציל מעט מן התפוחים הנשארים.

...

מודעות רעשניות נשאו בכנפיהם בשורה, סיום חצי הש"ס הזדמנות נדירה, בלילי מלל על המצטרפים מחדש.

והוא גם הוא כאחד מן המקטלגים, עומד מול לוח המודעות ומקטלג את הלוח לחלקיו.

בזה אני מעונין ועל זה יש על מה לדבר ולשוחח, אך על השלישית אשמח מאוד אם אחרים יקחו את המצווה לעצמם, לא, זה לא בשבילי אני כבר פספסתי את הרכבת הדוהרת, חורים וסדקים יש לי בכל מסכתא ופרק, כנראה ואצטרך לדשדש לעצמי אי שם.

חכם אחד עמד פעם בשוק והוא נתן מענה על הסנותך.

זמן רב יהיה לך אח"כ לבכות על מר גורלך עכשיו הזדמנות עדיין בידיך להציל מעט מן התפוחים הנותרים.

אמת, הרכבת דוהרת כבר זה זמן זמנים אך בשבת זו היא עוצרת לרגע היא נותנת הזדמנות לעלות עליה.

מקום של כבוד יש לך בתוכה.

חטוף ואכול חטוף ושתה, תבונה היא, להתעלם מן העבר ולהציל את הנותר.

אם מן המסיימים הנך, אשריך ואשרי גורלך מוזמן אתה להתבשם בפרי עטם של הכותבים האחרים בגליון הנוכחי, ואם הנך מן המהססים ומן המסתפקים, נשמח מעט אם תתמהמה מעט ותחשוב שנית על הרעיון,

ברור לנו שבסיום הש"ס תהיה בין המסיימים, בין המאושרים בין הקונים את עולמם, ברור לנו.

ברור לנו שלא תעמוד מן הצד בראותך את התפוחים מתגלגלים במורד הדרך,

ברור לנו שתאזור עוז ותחטוף מן התפוחים הנותרים, ברור לנו שחלום חיך היא לסיים את הש"ס, ברור לנו שלא ירחק היום וצלם אלוקים יחרט על פניך.

משם מה ברור לנו.

מפעל הש"ס אפריילאכן שבת-סיום

ולאחריו יצאמר החזק!

לקראת היום המכונן,
עת יסיימו עשרות מבני
קהילתנו את חצי הש"ס,
ובד בבד יצטרפו עוד
המוני בני קהילתנו
בלימוד הק', הסבנו סביב
שולחן אחד כמה מחשובי
בני קהילתנו, הר"ר אהרן
פרקש הי"ו הר"ר שמואל
דוד שטרנפלד הי"ו הר"ר
נתן גולד הי"ו הר"ר נחמן
חנון הי"ו הר"ר דוד אריה
סאמעט הי"ו והר"ר
שניאור זלמן פריינד הי"ו
להביע את רגשותיהם
ולשמוע את אשר בפיהם •

כתב וערך:
נחמן ישראל סטארט

אבן מקיר תזעק, די ווענט שרייען
התרגשות, רוחות של חדווה מנשבות
בחלל טומנות בחובן ניצני הוריקן
וסופה, מ-ה-פ-כ-ה זועקים הכרוזים,
ומבשרים הגליונות, "ס'קומט נייע צייטן
אויף כלל ישראל" עדנה והתחדשות,
אופפת את היקום, ולעומדים מן הצד
נשמעת היטב משק כנפי ההיסטריה.

אזכרה ימים מקדם, זה לא מכבר,
לימוד הגמ' היומית, היתה נחלת הפרט,
אברכים מן הצד חטפו לעצמם דף מכאן
ודף משם, לפעמים אף גמעו בקירבם
מסכתות וסדרים אך ודאי ובודאי לא
היא היתה הרוח הנושבת, מודעות
קירות ביהמ"ד לעסו לעצמן פרויקטים
ומערכות, ולימוד הדף לא מצאה
לעצמה מקום של כבוד בין בתריה.

בשנים האחרונות מהפכה של ממש
התחוללה בין כותלי ביהמ"ד רוחות של
עדנה נשבו בזעף מכרסמת את העצלות
ומלהטת את הלבבות, זקנים, ונערים,
אברכים, ובני עליה, בעלי בתים, ובני
תורה, לכולם לימוד משותף ונושא אחיד,
לפעמים עומדים מן הצד בהשתאות
מה היא ההסתודדות הרבתית, ומה
הוא הענין שבה פלוני ופלוני ממתיקים
סוד, אך הענין מתבהרת במהרה סוגיא
עמוקה עתירת לומדע'ס על הפרק
משננים שוב ומלטשים היטב.

שיעורים וחברותות ספונטניים אורגנו
בבתי מדרשינו לגיונות לגיונות של
צורבים מתהלכים בפרוזדוריה, אם
דיברתם פעם על מהפכות, אם שמתם
לב פעם על שינויים בתפיסה ציבורית,
אם התעניינתם פעם על תנודות
הרוחשות מתחת לפני השטח הצצות
וצפות וסוחפות המונים, נדמה ויש
להצביע על המהפכה שלנו, מהפכה של
קדושה, מהפכה של תורה מהפכה של
ממש.

יום שמחת תורה בצפרא עת
מלחמה בישרו הצופרים, והשמועות
הרוחשות לא התמהמהו מלהגיע, יש
והקדימו וקיימו בדמיונם את המאמר
"נעו דרומה", ויש שעל כנפי הדמיון
הרחיקו נדוד עד מדי ופרס, ונימוקם
עימם, היקף כזה היא בוודאי מאיראן
וגרורותיה, הזוועות עדיין היו מתחת
לראדר, יודעי דבר ומספרי סיפורים דמו
בעינינו כהוים ונביאי זעם, וכשבישרו
המבשרים על מאות חללים כמעט
והתפקענו מצחוק, חלמא טבא חזית,
הטעמנו בנוסח תלמודי.

זמן מוצאי החג לא התמהמה מלהגיע
והשמועות המזוועות אומתו לחלוטין,
מטחי הרקטות היו רק מסך עשן
מעמעם על הסיפור הגדול, הכחדת
ישובים ורצח עם.

שמחת ההקפות שניות, כמעט
והושבתה ורק בסופו של דבר התקיימה
בפורמט קטן וצנוע, רקדנו בהרהורים,
במחשבות אופפות אחד בפה ואחד
בהשתתפות בצרתן של ישראל.

נזרקה השאלה בחלל 'על מה עשה ד'
ככה, מה מצפה הקב"ה מאיתנו דוקא
ביומא דשמחת תורה, למה זוועות אלו
נעשו דווקא ביום קדוש הזה, אך בצדה
הוצגה תשובה מוחצת, כנראה וחסרה
לנו עדיין בשמחתה של תורה, משארת
את המהרהרים בדבר, במחשבות נוגות.

תחת אשר לא עבדת את ה' אלוֹקֵיךְ
בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, יש הלומד
ושונה עוסק כל ימיו בעבודתו יתברך
אך השמחה והחיות מאן דכר שמיה,
ויש המחיים עצמם בכל נקודה ונקודה
מרגישים חיות בכל תג ותג מתורתו הק'.

סיום חצי הש"ס זעקו קירות ביהמ"ד
ולצידים מודעות על ימי תפילה וקריאה
לתחנונים, המהרהרים ראו בזה

כתשובה אחת לשניה, אם נשמח באמת
בשמחת גמרה של תורה, אם נגיל כל
יום על עצם יהדותנו, אם נגמע יום
יום דפים ופרקים בחיות, בוודאי תהווה
המתקה וישועה גדולה לפרט ולכלל.

הודעות ומודעות, גליונות, וחרוזים,
משוש וגיל מפעמת בחלל סיום החצי
ש"ס קריבה ובאה רוח של התחדשות
מרחפת בחלל עת חשבון והתחדשות,
עת קבלה לעתיד.

לגיונות של מסיימים מאושרים,
ולגיונות של מתחילים נחושים, ירקדו
ויצהלו שכם אל שכם באחוות ידידים
אחה של שותפות גורל, אחווה של
מכנה משותף.

פלוגות של חברותות סוגרים קצוות
בימים אלו לקראת תנופה של התחלה,
מחדדים את זמני הלימוד, ומקומות
הקבועים מצפים בגיל לקול תרועת
התחלה.

יצאנו בגנים לראות ולשוח, לשאול,
לדעת, ולהתעמק, שמנו את דעתנו
לשמוע דיעות ולהאזין לרחשי לב,
אברכי משי בעלי בתים ובני תורה
נתנו את דעתם והביעו את רגשותיהם,
ליקטנו לפניכם שושנים ופרחי נוי,
נקודות אור וזוויות ראייה, יצאנו לשמוע
מפיהם ומפי כתבם, והעלנום על הכתב,
לא שמילים דלות אלו מבטאות רגש
פנימי ועמוק כ"כ, ולא נתימר להציע
לפניכם את כל רגשות הגיל האופפות
את ישותם, אך כן מעט מן המעט נגענו
בקולמוס ושירטטנו את דבריהם, הם
לא יחידים, ולא רק להם אלומות אור,
אך קוצר המצע החליטה בעבורינו
היא קבעה את גבולות הגזרה, הרי
הם לפניכם כשליחי ציבור לבטא את
רגשות הקהל.

נחמן יצא

א שטיקל צלם אלוקים

הר"ר שניאור זלמן פריינד הי"ו
היכל קהילתנו - ירושלים

ליל ח' טבת תש"פ נחרט בלבי, ולא מחמת הסיוס הש"ס המפואר שנערך ע"י "מפעל הש"ס" בכלילת יופי ופאר אלא בגלל השינוי שנעשה בי לביל זה.

מעולם לא האמנתי שאצליח למצוא בתוך סדר יומי העמוס זמן לעוד דף של גמ', וכ"ש שלא האמנתי שעוד אזכה לסיים כל הש"ס, וכמובן כשקבלתי ההזמנה לסיוס הש"ס הרגשתי די זר ומרוחק מאירוע זה, ואף המודעות שניסו גם אז לשכנע אותי לבוא לסיוס "כי אם אתה לא מסיים לפחות תהיה מתחיל" לא דרבנו אותי כ"כ ובכל זאת הגעתי רק כדי לשמוח עם חבירי הזוכים לסיים,

ושם באותו האירוע שמעתי מאחד הנואמים שהאריך במה שמקובל מרביה"ק שיהודי שמסיים הש"ס מקבל צלם אלוקים, ובאמצע דבריו הזכיר ששמע מאנ"ש הותיקים שהצלם אלוקים אינו יורד בבת אחת, בעת סיוס הש"ס, אלא שבכל דף יחידי שיהודי לומד הרי הוא מקבל עוד "שטיקל צלם אלוקים" והמשיך והאריך בגודל מעלת דף גמ',

מי שהיה שם זוכר שלא היה בדרך הטבע לצאת מאותו מעמד בלי קבלה חזקה להתחיל הלימוד היומי בצוותא, ואכן קיבלתי על עצמי גם כן להתחיל אבל לא האמנתי בלבי שאסיים את מסכת ברכות ואכן כמצופה, רוח ההתחדשות לא בער בקרבי יותר מכמה ימים אבל מה שפעם בקרבי להמשיך היה אותו מאמר שבכל דף גמ' אני מקבל עוד שטיקל צלם אלוקים ולכן גם אם לא אסיים הרי אני רוכש היום עוד שטיקל צלם אלוקים, ואכן זה מה שדרבן אותי והחזיק אותי לא לוותר על שום שטיקל צלם אלוקים הטמון בתוך הגמ'.

אשרינו מה טוב חלקנו שהחיינו וקיימנו והגיענו לסיוס חצי הש"ס.

...

תורה מה תהא עליה

הר"ר דוד אר"ה סאמועט הי"ו
היכל קהילתנו - ירושלים

ארבע שנות לימוד חלפו ביעף, נדמה עלי והיו כימים אחדים, יהיה רצון של לפני התחלת מסכת ברכות עדין מרחשת בשפתי, והנה עומד אני באמירת ההדרן על מסכת קידושין.

זמן קיץ תשע"ט, ברוך השם זכיתי ולמדתי בסדרי כוללים מבוקר עד ליל, הטור והבית יוסף, הש"ך והט"ז, האירו אלי את פניהם ונדמה כמאן דמונח בכיסיה, "כברעסלבער יונגעראמן" סדרים היו לי בספרי רבינו, ובשינון הלכות פסוקות, אך חסר פנימי העיקר

תמיד על הלב וגרם לתחושות געגוע "הגמרא הקדושה" שבכל בית יוסף ט"ז וש"ך מוזכרת בשינון אחר שינון מה תהא עליה, עורק כל כך יסודי, מונחת בקרן זווית כמת מצוה שאין לו קרובין ומתי יבוא לידי ואקיימנה.

רוח של קדושה היתה אז בין אברכים בני גילי, שקבעו לעצמם סדר בגמ' דף ביום, ובשילוב העידוד מהארגון הק' "מפעל הש"ס" לא נותר בידי ספיקות ושתי ברירות, ועשיתי טבילת אש ראשונה, פרוטה לפרוטה הצטרפה, והנה כמביט לאחור ראיתי והנה מסכתא שלמה בידי זו נתנה לי עידוד וטעם של עוד.

ב"ה בחודש אב תשע"ט קבעתי את הלימוד בחברותא ומאז תמידין כסידרן מתחילין ומסיימין וחוזר חלילה, עד אשר הגעתי עד הלום בסיוס יותר מחצי הש"ס, לא האמנתי בליבי שבמאמץ כה קט יכולים להגיע להישגים כ"כ משמעותיים.

מציע אני לכל הקורא את דברי, כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול זה מאמץ קטן, נכון, לפעמים יש השלמות חורין וסדקים אך עם קצת נחישות ורצון מגיעים עד הלום בסיוס חצי הש"ס.

...

נגיל ונשיש בזאת התורה

הר"ר נחמן חנון הי"ו
משכן ערמה - בית שמש

ההתרגשות גואה, וקשה הדבר לצמצם במילים אך במקצת מרחוק נכון הדבר לגעת בקולמוס ולשרטט קוים.

קולות מלחמה הנשמעים בחלל חדרה מבעד לדלתות ביהמ"ד ונשמעים בעוז גם בתוך היכלי התורה, בודאי שרצון אבינו שבשמים היא לקחת מוסר לחקור ולברר מה השם שואל מעמך בעת הזאת, חשבתי על נקודות מסוימות שיש למקד את הזרקור עליה, והיא שהתחלת הפרעות החל ביום שמחת תורה, בעת שאנו רקדנו ושמחנו בשמחת התורה בודאי רצונו של מקום היא לרמוז על העת ולהסב את תשומת הלב על עבודת היום, השמחה שיש בלימוד התורה בקנין התורה בסיוס התורה, האם באמת שמחים אנו בשמחה של תורה ובעצם היותינו עם הנבחר נדמה ויש להתעורר בדבר זה ולהסב תשומת לב.

עכשיו הזדמנות לפנינו לשמוח ולגיל בשמחתה של תורה נפוז ונכרכר בעוז על גודל מעלתנו שזוכים אנו להתחיל ולסיים מסכתות וסדרים ובפרט שבהשגחה פרטית נחגוג הסיוס בשב"ק שאז מאיר ונמשך עיקר השמחה בודאי נחגוג ונשיש בגיל.

יש להוסיף שעוסקים אנו כעת בתורת "אזמרה" שבו מדבר רביה"ק מגודל מעלת כל נקודה טובה ושיש להגדיל שמחתנו על כל נקודה ונקודה דקדושה ומוהרנ"ת בהלכות תחומין ו' מבאר שאין אדם זוכה ללכת בהם כי אם בקדושת שבת שאז בקל יוכל להמשיך על עצמו כל דרכי השמחה עי"ש ותראה נפלאות, וגם יש לציין שרביה"ק גילה את תורת אזמרה בשמיני עצרת שחל להיות בשבת ובודאי לא דבר ריק הוא משום ששניהם ענין אחד לעורר בעצמינו את השמחה והגיל בשמחת יהדותינו ובכל נקודה ונקודה.

אשרינו שיודעים אנו לשמח בשמחת התורה "אשרינו"

מעט מן האור

הר"ר אהרן פרקש הי"ו
אהל הדסה - בית שמש

השנה החולפת לא היתה עלי מן השנים המזהירות שבחיי, מאורעות לא קלים היו מנת חלקי.

בתקופות מורכבות טבעו של אדם לתור אחרי מקור של חיות, כל בדל של ניצוץ תקוה וכה, נחטפת בשתי ידים,

אמת אם אומר, שלימוד הדף היותר עלי כמקום מסתור ומחבוא ממי המבול השוטפים, כשצוללים באחת, בתוך נבכי הסוגיות, נעלמים כל המכאובים והאתגרים ונשאבים לתוך עולם אחר, מתוק, מרגיע, מרפא,

בדור המבול ישנם אנשים החושבים לתומם, שמחוץ לתיבת נח שלהם ימצאו את טעם החיים, מחפשים אחר מזור לנפשם בשדות זרים,

אך חוץ מאבדון מוחלטת אין שם בנמצא, המרירות רק מעיקה יותר לופתת כנחש אימתני, רק בתורה הקדושה יש חיות, תקוה, ושאית כח,

לומדים אנו שם על מהות החיים תוכנם ומהותם,

נשאבים אנו במנהרת הזמן אלפיים שנים אחורה, עומדים אנו בצניעות מן הצד מביטים על אורח חייהם ותבונת שכלם של חכמי ישראל תנאים אמוראים ראשונים כמלאכים, כל דיבור שלהם, כל עובדה, כל דין, כל חידוש מרפאת את הנפש ומחיה את הנשמה. ועוד מחשבה מאוד מרגשת ומשמחת לב, היא הידיעה שבכל לימוד ומאמר הנך גורם דיבוב שפתיים וחילוץ עצמות לר' עקיבא ר' יוסי ר' טרפון, אשרינו שאנשים נמוכי קומה כמונו זוכים לדברים נוראים כאלו,

לא היה בדרך הטבע לצאת מאותו מעמד בלי קבלה חזקה, סיוס מסכת בעיה"ק צפת

ועוד לא הזכרנו את אגדות ומאמרי חז"ל, שכחץ חודרת ללב מלטשת את הנשמה ונותנת חיזוק וחיות לדלג על כל המהמורות מזכרת לנו תמיד היכן אנחנו בעולם.

"חידלו להיות עניים" איזו עשירות "אשרינו".

...

לב חכם לימינו

הר"ר נתן גולד הי"ו
היכל קהילתנו - ירושלים

אפתח בכבוד אכסניא ה"ה מפעל הש"ס

ארגון חשוב וקדוש, אשר לזכותם נזקפת כל המהפיכה בקהילתינו הק', בטרם פעולתם היתה לימוד הדף כרשות היחיד איש על מחנהו ואיש על דגלו, מאז שהפציעו לחיינו נהפכה הלימוד לנחלת הכלל לגיונות של לומדים ומסיימים.

החיות והסיפוק שדף גמרא מספקת לאדם, היא ענין עילאי רוחני ושמימי, היות דאביי ורבא צורבות את הלב ומעוררת מיתרים חבויים.

לפעמים במהלך הלימוד נתקלים בסוגיא יותר מורכבת, ופעמים שנטיית הלב היא לרפרף אחרי הדפים הנשארים בבחינת מתי יבוא לידי ואסיימנו, אך נדמה שיש להמליץ ע"ז את הפסוק "לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו", אדם נבון וחכם מתמקד במה שלומד עכשיו ושואב סיפוק וכה מפרקים שכבר קנה, טיפשות וכסילות היא להבהל מן העתיד ולא לשמוח במה שיש לו כבר ביד.

יש גם להדגיש שהלימוד בצוותא ובחבורה היא בודאי ענין אחר לגמרי מאשר לימוד יחידי ופרטי, הדרך נהפכת לנעימה קלה ומתוקה.

יתן השם וכה יוסף אשרינו שיש לנו חבורה קדושה כזו ובודאי התורה הקד' תגן ותציל מכל צער וצוקה.

...

לכל הפחות אמתחיל

הר"ר עמואל דוד שטרנפלד הי"ו
תפארת הגחל - בית שמש

"א ציפ אין הארץ", בזה יש להגדיר את ההרגשה שהרגשתי השבוע בפרוס יום השבת בעת הגיעי לבית מדרשינו וראיתי את המודעות המבשרות בשמחה על סיוס מחציתו של הש"ס ע"י חברי קהילתנו יחד עם כל עמך בית ישראל.

הרגשת כאב זו כבר לא ראשונה היתה בסדרת צביטות הלב אשר זכיתי להם בשבוע זה כי באחד מימי השבוע כבר ניגש אילי בחור יקר אשר זה

אַ מענטש פֿון קביעות

הרב חיים טובי' פוקס

ה'שיעור תורה' שהצילה ממוות...

מעשה ביהודי שעשה תורתו קבע ומלאכתו עראי, ואע"פ שנאלץ לעסוק ביגיע כפיו במשך רוב שעות היום, כדי לכלכל את בני ביתו, קבע עתים לתורה והשתתף בשיעור גמרא מדי יום ביומו, 'שיעור' זה היה אצלו כחק ולא יעבור, מעולם לא החסיר אפילו פעם אחת מלהשתתף ב'שיעור'.

ויהי היום, ואחיו היחיד עמד להכניס את בנו תחת החופה בשעה טובה ומוצלחת, כשמקום עריכת הנישואין הוקבע לעיר אחרת. לרוב קרבת האחים הוכרח היהודי להופיע בחתונת בן אחיו מ'קבלת הפנים' עד אחר ה'מצווה טאנץ'.

ולפתע נשמע באזנו קול בוקע ועולה (אזעקה גדולה) מתוך רכב של משטרה, עיד חזר לעקומו הראשון, ותיכף נגלה לפניו מראה מחריד כי מצד הנגדי נסעה עוד משאית במהירות עצומה שאילולי היה נשאר על

אולם דא עקא, כי נשאלה השאלה 'תורה מה תהא עליה', הרי לשם הופעתו כבוד ב'חופה' יצטרך היהודי להחסיר באותו יום מהשיעור הקבוע... בכובד ראש ניגש אל ה'מגיד שיעור' ושאלו כגון דא מה עלי לעשות - שיפקד מוקמי בשיעור או בחופת בן אחי. חשב המג"ש, ולאחר מכן נענה, איעצך ויהי אלקים עמך שתוכל לקיים שניהם, ויר"ש יוצא ידי שניהם, יש ברשותי 'טייפ' (קלטת), בו הוקלט ה'שיעור' מהמחזור הקודם בדף שנלמד כאן למחר, אתן לך את הטייפ, ושמע אותו בדרך נסיעתך לחתונה, ונמצאת מקיים 'ובלכתך בדרך' בהידור רב, ו'יצאת ידי שניהם' - את שיעור התורה לא החסרת, ומהחתונה לא נפקד מקומך. ותרב שמחת היהודי כמו שאמרו הקדמונים 'אין שמחה כהתרת הספיקות'.

למחרת היום, בעת הצהריים, נכנס היהודי עם כל בני משפחתו לרכבו, והחל בנסיעה לקראת החתונה הגדולה, וגם החל לשמוע את שיעורו הקבוע בגמרא. תחילת הדרך עברה עליה מתוך 'דברי תורה' בהתרוממות הרוח, אך לא עבר זמן רב ומצא האיש את עצמו נוסע לאחורי 'משאית' (טראק) גדולה, אשר

לאחוריה התנוסס 'לוח' - זהירות מטען חריג וכבד לפניך (וכבר אמרי אינשי 'אחורי... ולא אחורי משאית'), והחלו 'זוחלים' על הכביש במקום 'נסיעה' על הדרך. והנה, יושבי הרכב הביטו ב'שעון' וראו כי לפי 'נסיעה' - זחילה' כזאת יגיעו לחתונה במוצאי החתונה...

בלית ברירה החליט הלה לעקוף בדרכו את ה'זוחל' הלו על ידי נסיעה לכמה רגעים בכביש המוביל לכיוון ההפוך מכיוון נסיעתם (בפס ישר ולא מקוטע המתיר לעקוף). למותר לציין, שאיסור גמור לנהוג כן, וחמירא סכנתא מאיסורא, אך אין דנין את האדם בשעת דוחק ולחץ, ואכן, בדק את הדרך הנגדית וראה כי ריקה היא מכל מיני כלי רכב, וכבר החל לסובב את הרכב להיכנס לאותו 'נתיב' (לעין) הנגדי, ולפתע נשמע באזנו קול בוקע ועולה (אזעקה גדולה) מתוך רכב של משטרה, מיד חזר למקומו הראשון, ותיכף נגלה לפניו מראה מחריד כי מצד הנגדי נסעה עוד משאית במהירות עצומה שאילולי היה נשאר על

אם הדרך החליט האברך ל'חזור' על תלמודו והדליק שוב את ה'טייפ', ויהי בהגיעו לאותו חלק ששמע בצהרי היום את 'קול השפר' של השוטרים שמע שוב את הקול בוקע ועולה. או אז הבין שבאמת לא היה שם שום שוטר, ורק לפני כמה וכמה שנים כשמסר המג"ש את 'שיעורו' עבר וחלף שוטר שמיהר לדרכו והשמיע את קולו ברמה, וקול זה שב להישמע היום כשנקלע ל'סכנה' על אם הדרך כשמיהר לחתונתו. נמצא שהקב"ה הזמין את הצלתו מבעוד מועד, ובזכות שמירתו על קביעת העיתים נודמנה הצלה זו לפתחו, כי מוצאי מצא חיים (משל ח לה).

מקור: באר הפרשה בחוקותי תשע"ח

כשהפסיד את הנסיעה

אברך שהיה גר בשנות בחרותו בארץ ישראל, אחר חתונתו עבר לגור באנטווערפן. ראש הישיבה שלו, אליו היה קשור בימי הבחורות שלו בכל נימי נפשו, העניק לו עתה 'הדרכה' למשך כל החיים, וכצעד ראשון לחיים מאושרים הדריך אותו 'לקבוע עתים לתורה' שעה קבועה ביום.

זאת בנוסף למה שנפסק בשו"ע שחייב אדם לקבוע עתים לתורה ביום ובלילה, גם אם סבור הוא להרוויח הרבה באותה שעה... ועסקת בתורה' היא מן השאלות הראשונות בעולם העליון, בנוסף לזה, הסביר לו ראש הישיבה בנועם שיחו, שכשמתחיל עתה לבנות בית, ידע לפניו שערובה היחידה לבית חזק בנוי על 'יסודות חזקים, זה רק עם שיעורי תורה, גם בשביל 'שלום בית' וגם בשביל 'חינוך הילדים', כולהו אינטיהו ביה.

אחרי נישואיו למד האברך תקופה קצרה בכולל, ואח"כ יצא לרחוב להביא טרף לביתו, וכיון שידע שעדיין אינו שולט כראוי בשפת המדינה, החליט שפרנסה הטובה תהיה בשבילו זה להיות 'דרייווער', להסיע אנשים במשך היום.

הוא לא רצה לעשות שום צעד בחייו, מבלי לשאול ולהתייעץ על כך עם ראש הישיבה, אליו נשאר קשור גם אחרי הנישואין, וגם בענין זה הרים מיד טלפון ושאל את ראש הישיבה על הדבר. ראש הישיבה הסכים לדבר, באמרו שזו פרנסה נקיה. אבל עם זאת הזכירו את מה שדיברו כבר, שבעל-הבית העובד לפרנסתו במשך כל היום, חייב שיהיה לו שעה קבועה

לשיעורי תורה, וע"כ באותה שעה הקבועה הוא לא יקבל עליו שום נסיעה, יהיה מה שיהיה.

ראש הישיבה סיים את שיחתו בברכה חמה להצלחה וברכה בכל מעשה ידיו, והוא מדגיש שוב שבזכות ה'קביעות עתים' תהיה לו הצלחה מרובה במעשי ידיו, וכאמרם ז"ל אם יש תורה יש קמח.

יום אחד, הוא מקבל קריאת טלפון [טעלעפאן], ובו שומע קריאתו של פלוני המבקש להזמין נסיעה לשדה התעופה [לופט-פעלד, עירפארט], בשעה חמש לפנות בוקר.

מיועדנו עשה חשבון פשוט, שאם הוא יקבל את הנסיעה הזו, לא יוכל לבוא ללמוד בשעה הקבועה, וע"כ התנצל האברך באמרו: "הנני מודה לך מאד על שבחרת לנסוע אתי, אבל 'שיעור' זה שיעור, איני יכול לוותר עליה בעד כל הון דעלמא".

האיש החל להסביר לו שהוא מעדיף תמיד לעזור לאנ"ש, ולא רוצה להסתייע על ידי הגויים, אפילו אם זה יעלה לו יותר בנוח, בקלות, ובעיקר במחיר, עם זאת הוא מעדיף לפרנס יהודים, בפרט מאנ"ש.

אבל האברך הסביר לו בגבורת ארי, שהוא אינו מסוגל לעשות את זה, הוא מרגיש שאם הוא שובר את קביעותו זה, הוא שובר לא רק את השיעור של היום, אלא הוא שובר את כל הקביעות שלו, כל השיעור הקבוע שלו ילך בקלות לאיבוד. וכך כשהוא מודה לו שוב מקרב הלב על שבחר לנסוע אתו, הוא מניח את הטלפון למקומו.

לא עבר שעה, והאיש חוזר אליו בטלפון ואומר לו, שיש עבורו לא רק נסיעה אחת אלא שני נסיעות בבת אחת, דהיינו, חבירו מגיע מחר בשעות הבוקר מארץ ישראל לאנטווערפן, ולפי החשבון נמצא שמיד כשיוריד אותו, הוא יוכל לקבל אותו לנסיעה לתוך העיר, וכך ייצא שיש לו ב' נסיעות באותו דרך, הלוך ושוב, וירויח בכפלים.

ההצעה 'להרויח בכפלים' כמובן הגדיל את הנסיון והכפיל אותו, אבל באותו רגע גם קיבל כוחות מיוחדות מן השמים, והודה מקרב לבו לחבירו על ההצעות הנאות ביותר, אבל הבהיר לו בבירור שבמקום השיעור אין זה בא בחשבון, וכל זמן אחר ביום הוא מוכן ומזומן לקבל את הנסיעות.

אבל הטיסה [הפליגער] שלי זה בבוקר, מה נעשה? - אמר פלוני על הטלפון.

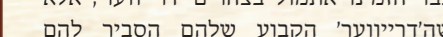
גם השיעור החשוב שלי הוא בבוקר, מה נעשה! -? השיב האברך באותה מטבע.

כאן התרגז קצת פלוני, ובמקום להבין את הדברים הנכונים ביותר, אמר לו ברוגזה: "אני רואה שאתה עדיין צעיר, ואינך יודע להעריך כסף כראוי". בתוך הדברים רמו לו פלוני, שהוא מזמין עכשיו 'דרייווער' גוי, ומעתה והלאה הוא

הדבר היה לפליאה גדולה בעיניו, כי בדרך כלל כאשר יוצאים לנסיעה עסקית ארוכה כזאת, ובמיוחד אנשי עסקים, כבר מזמינים הדרייווער יום לפני הנסיעה, ולא ברגע האחרון.

על פליאתו זה, השיבו לו הסוחרים, כי אמנם כבר הזמינו אתמול בצהרים 'דרייווער', אלא שה'דרייווער' הקבוע שלהם הסביר להם שהיום בבוקר קיבל הזמנה של שתי נסיעות לשדה התעופה [לופט-פעלד] הלוך וחזור, ולמזלו, היום הציבו השוטרים חיפוש בטחוני מדוקדק לאורך כל הדרך, ועצרו כל רכב ורכב לבדיקה, (זה היה אחרי פיגוע הדמים באנטווערפן), ו'למזלו' עצרו אותו לכמה שעות בשביל כמה חשדות שונות, כך שיגיע מאוחר מאד בלילה, ואינו יודע כעת אם יוכל לקבל את הנסיעה הארוכה למחרת.

למחרת, מתקשר אליו מאן דהוא באנגלית,

אבל האברך הסביר לו בגבורת ארי, שהוא אינו מסוגל לעשות את זה, הוא מרגיש שאם הוא שובר את קביעותו זה, הוא שובר לא רק את השיעור של היום, אלא הוא שובר את כל הקביעות שלו, כל השיעור הקבוע שלו ילך בקלות לאיבוד. וכך כשהוא מודה לו שוב מקרב הלב על שבחר לנסוע אתו, הוא מניח את הטלפון למקומו.

על פליאתו זה, השיבו לו הסוחרים, כי אמנם כבר הזמינו אתמול בצהרים 'דרייווער', אלא שה'דרייווער' הקבוע שלהם הסביר להם שהיום בבוקר קיבל הזמנה של שתי נסיעות לשדה התעופה [לופט-פעלד] הלוך וחזור, ולמזלו, היום הציבו השוטרים חיפוש בטחוני מדוקדק לאורך כל הדרך, ועצרו כל רכב ורכב לבדיקה, (זה היה אחרי פיגוע הדמים באנטווערפן), ו'למזלו' עצרו אותו לכמה שעות בשביל כמה חשדות שונות, כך שיגיע מאוחר מאד בלילה, ואינו יודע כעת אם יוכל לקבל את הנסיעה הארוכה למחרת.

על פליאתו זה, השיבו לו הסוחרים, כי אמנם כבר הזמינו אתמול בצהרים 'דרייווער', אלא שה'דרייווער' הקבוע שלהם הסביר להם שהיום בבוקר קיבל הזמנה של שתי נסיעות לשדה התעופה [לופט-פעלד] הלוך וחזור, ולמזלו, היום הציבו השוטרים חיפוש בטחוני מדוקדק לאורך כל הדרך, ועצרו כל רכב ורכב לבדיקה, (זה היה אחרי פיגוע הדמים באנטווערפן), ו'למזלו' עצרו אותו לכמה שעות בשביל כמה חשדות שונות, כך שיגיע מאוחר מאד בלילה, ואינו יודע כעת אם יוכל לקבל את הנסיעה הארוכה למחרת.

על פליאתו זה, השיבו לו הסוחרים, כי אמנם כבר הזמינו אתמול בצהרים 'דרייווער', אלא שה'דרייווער' הקבוע שלהם הסביר להם שהיום בבוקר קיבל הזמנה של שתי נסיעות לשדה התעופה [לופט-פעלד] הלוך וחזור, ולמזלו, היום הציבו השוטרים חיפוש בטחוני מדוקדק לאורך כל הדרך, ועצרו כל רכב ורכב לבדיקה, (זה היה אחרי פיגוע הדמים באנטווערפן), ו'למזלו' עצרו אותו לכמה שעות בשביל כמה חשדות שונות, כך שיגיע מאוחר מאד בלילה, ואינו יודע כעת אם יוכל לקבל את הנסיעה הארוכה למחרת.

מקור: הגאון רבי מרדכי שיף שליט"א, בנו של גאב"ד אנטווערפן הרב הגאון רבי אהרן שיף שליט"א

לקט מכתבים ממורגו הגר"ם שליט"א

מעלת השיעורים הקבועים

עקשן גדול בעבודת ה', לבלי להניח את מקומו, דהיינו מעט מקצת עבודתו שהתחיל, אף אם יעבור עליו מה. וזכור דבר זה היטב, כי תצטרך לזה מאד".

(מכתב לה - אדר א' תש"ל)

...

ושמחתי מזה שיש לך התעוררות לקיים את העצה של שיעורים קטנים, והעיקר שתוציא את הדבר מכוח אל הפועל, ובתחילה טוב שתקח לך פנקס ותכתוב את השיעורים בפרטיות, ותרשום קוים המסמנים את היום, ולרשום בכל יום אם למדת היום כל שיעור בפני עצמו.

וכן לשעבד את השיעורים לזמנים קבועים. למשל שיעור מיוחד - דוקא לפני השינה, ושיעור אחד - לפני התפילה. ואם לא עלה לו לפני התפילה, ימלא אותו אחר התפילה, וכן בסעודת הצהרים וכדומה. ובכלל, אם לא השלמת משיעורי היום, תמלא אותם לפני השינה, כדי למלאות את משבצי הפנקס בשלימות בכל החמישה שיעורים. ואחר עבוד חודש תראה איזו עבודה קלה היא זו, והתועלת מרובה וזה ריוח קבוע ותדירי ממש על כל השנים...

(מכתב קכב - אדר א' תשל"ג)

...

והכל משמים, שכאן בארצינו הק' עולים כל-כך הרבה טרחות וטרדות, ממש למעלה מהכוח עד שמעמידים הסכום הדרוש להשיא בן, ובינתיים לוקח הדבר זמן כה רב של ביטול תורה ותפילה. ובאחת שמחתי, שאני משועבד לאמר בכל יום כמה מיני שיעורים לרבים בלימודים הטעונים הכנה, באופן שאני בא ללמד ונמצא למד.

(מכתב סט - חשון תשל"ד)

...

נראה בחוש שאם לומדים כל היום בהתמדה, אז כל קצת עיסוק בעצות רבינו הק' ובחידושי מרגישים טעם גן עדן, ולהיפך ח"ו, זה כמו חמאה בלי לחם.

כהיום יש ב"ה התרוממות אצלינו ע"י אברכים יקרים ובחורי חמד. ונראה שכל ההצלחה הוא כי הם לומדים וגורסים באורייתא תדירא. לפני כמה שבועות הייתי בבני ברק והתפללתי שם עם עשרות אברכים מאנ"ש, וראיתי איך שמתפללים שם במתינות ובקולות והתעוררות כראוי לאנשי רבינו הק', וראיתי שכל ההצלחה הוא מפני שהם לומדים בהתמדה.

(מכתב קיג - אלול תשל"ב)

יש שיחה בחיי מוהר"ן (אות תפא) שרבינו הק' סיפר שהלבנה קבלה [התלוננה] לפני החמה, כי היא עובדת בלילות הארוכות וקר לה, ויעצה החמה להלבנה שיעשו לה מלבוש, ובאו החייטים הגדולים ואמרו שאי אפשר לעשות לה מלבוש, כי לפעמים היא גדולה ולפעמים היא קטנה, ואיך אפשר לעשות לה מלבוש, ואח"כ באו החייטים הקטנים ואמרו להם: אם הגדולים לא יכלו כש"כ אתם. וכמובן שהדברים עתיקים שכיסה עתיק יומין ושכינה היתה מדברת מתוך גרונו.

פעם שאל אותי חברי הרה"ח רבי משה קרעמער שליט"א [חתנו של הרה"ח רבי גדלי' קעניג שליט"א] פירוש על זה, ואמרתי לו שפירושו לא ידעתי, אולם רעיון נפל בדעתי מזמן, והוא, שכל אדם הוא תמיד עולה ויורד ואי אפשר שיעשה לו סדר שיתאים לו לכל יום.

ר' לוי יצחק בענדער שליט"א מספר תמיד, שלמוהרנ"ת היו שלש עשרה סוגי שיעורים בשולחן ערוך, וביאר דבר זה, כי ביום רגיל היה לומד חמשה דפים שו"ע, ובעש"ק פחות, ובשבת גם שיעור לא כהרגיל, וכן ביום הנסיעה באופן שונה, וכן בערב יום כיפור, וביום כיפור, והכל על סדר אחד בשו"ע. אולם בכל יום למד כפי המציאות של היום, נמצא שהחליף את הלבוש בכל יום כפי ערכו, עד שראה שיצא לו הסדר בשלוש עשרה אופנים.

זה היה חלקו של ר' נתן זצ"ל, מגודל יישוב דעתו מרוב שמחה וריבוי שיחה בינו לבין קונו. אבל אנו, לדעתי, יותר נכון שיהיה לנו סדרים קטנים מאד, כדי שלא נבטל בשום אופן אחד מהם, ושיהיה לנו סדר מיוחד על שיעורים קטנים אלו, ועל הסדרים הגדולים סדר מיוחד, וביום שלא עלו לנו הסדרים הגדולים הנה לכל הפחות את אלו רכשנו.

(מכתב פז - שבט תשל"א)

...

כאן בירושלים נעשה התעוררות בענין השיעורים הקטנים, ובחור חשוב אחד בשם אהרן הכהן בארזעסקי הי"ו מוציא לוח בכל חודש על שיעורים קבועים בליקוטי מוהר"ן וליקוטי תפילות ושו"ע שני סעיפים, ורבים מבשרים לי כבר מזמן שהם רואים תועלת מזה.

הפתגם הראשי בלוח של החודש הזה היה מה שכתוב בליקוטי מוהר"ן (ח"ב סי' מח): "וצריך להיות

